

STAMBENO PITANJE I STAMBENE POLITIKE

Čiji je tvoj stan?

Split 7. lipnja 2016. – Čiji je tvoj stan? Je li bakin ili bankin? Dugujete li za stan? Čitav niz ovakvih pitanja i odgovora ponudila je sinoć održana tribina **Stambene politike**. Stranka Pametno organizirala je još jednu javnu tribinu, u okviru ciklusa Naš GUP 6/7, na kojoj su zagrebački arhitekti **Iva Ivas i Luka Korlaet** pojasnili zainteresiranoj publici što je to POS te kako riješiti osnovno egzistencijalno pitanje – stambeno pitanje.

Iva je, kao nominirana arhitektica za nagradu udruženja arhitekata za POS u Mokošici, govorila o tom vrlo uspješnom POS-u – stambenim zgradama mediteranskog izgleda i velike gustoće stanovanja, u kojima su stanovi dovedeni do maksimalnog luksuza koliko je to bilo moguće. Standardi gradnje vodili su računa o potrebnoj veličini prostorija, o orijentaciji i funkcionalnom zajedničkom prostoru, što je razlika u odnosu na praksu privatnih investitora. **Iva** je, u izlaganju o modelu POS-a, naglasila - Stambeno je pitanje osnovno ljudsko pravo, i iako hrvatski Ustav to nije jasno definirao, država bi trebala voditi brigu o stanovanju svojih građana.

Luka Korlaet, docent na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu i dugogodišnji istraživač modela POS-a, iznio je primjere iz Nizozemske i Austrije gdje postoje sustavi dugogodišnjeg najma državnih stanova, a infrastruktura razvojem prati potrebe stanovništva.

- Model POS-a nije idealan, ali ga je moguće poboljšati – istaknuo je **Luka** te dodao – Moguće je osnivanje stambenih zadruga nasuprot centraliziranom upravljanju kao i najamni sustav u kombinaciji s kreditnim; da se dugogodišnji najam prizna kao već otplaćene rate kredita i slično.

U Hrvatskoj se, na žalost, istaknuli su predavači, zbog pada platežne moći mijenjao i standard propisa POS-a pa danas svjedočimo velikom broju soba u stanovima sa što manjim brojem kvadrata. Hrvatski POS, posebice ovaj u Splitu, također ne prati zakonska obveza riješene infrastrukture – da brojne mlade obitelji imaju osiguranu školu ili vrtić blizu zgrade u koju su doselili, što je uobičajeno u inozemstvu. To je dio drugih prostornih planova zbog čega se na tribini nametnuo jednostavan zaključak – samo sustavim i dugoročnim planiranjem jedinice državne i lokalne samouprave mogu brinuti o svojim građanima, da brže i jeftinije dođu do stana u kojem mogu kvalitetno živjeti sa svojom obitelji.